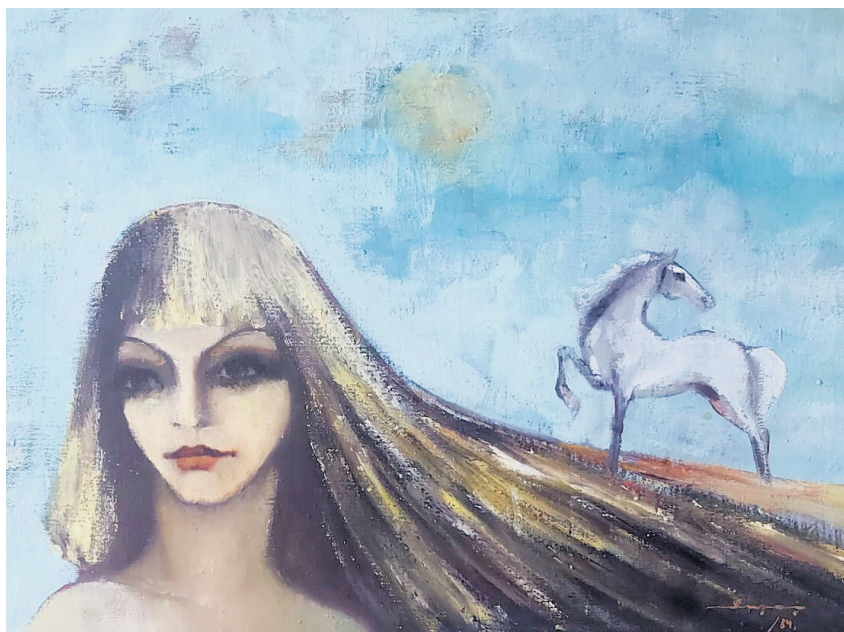

Nostalgii

SANDU FRUNZĂ

Editura
NEUMA
2024

SANDU FRUNZĂ

Nostalgii

Editura NEUMA
Strada Libertății, nr. 188
Apahida, Județul Cluj

Editor: Andrea H. Hedeș
DTP: Gelu Iordache

© Sandu Frunză

Coperta 1 :
Nostalgie, (1984), ulei pe pânză, dimensiuni 45X55 cm
colecția Gherasim S. Domide

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FRUNZĂ, SANDU

Nostalgii : poezie / Sandu Frunză ; il. de Florea Gușă ;
selecția ilustrațiilor: Sandu Frunză și Gherasim Solovestru Domide. -
Apahida : Neuma, 2024
ISBN 978-630-6592-43-2

I. Gușă, Florea (il.)
II. Domide, Gherasim Solovestru (ed.)

821.135.1

SANDU FRUNZĂ

Nostalgii

POEZIE

Ilustrații de Florea Gușă

Selecția ilustrațiilor:
Sandu Frunză și Gherasim Solovestru Domide

Editura
NEUMA
2024

Dansând
în amurg

Ia-mă iubire

Ca un vis care trece strada
între imagine și cuvânt
Du-mă iubire
Până în brațele iubitei mele
născută din visul meu diurn
fugită aievea din stele

Miracolul Corcodușului

Florile corcodușului
Inundând geamul de la bucatărie
Ne provoacă să ne întrebăm
ce a mai rămas
din puritatea și frumusețea lumii
în noi

Cu simplitate
Cu bucurie
Cu o anume sfială
ce amintește
de toată înțelepciunea lumii

Ca un miracol ce ni se dezvăluie
doar nouă
ne atrage în lumea lui

Cad petalele de flori
peste noi
trasând parcă
o potecă încă neștiută

Iar trupul tău miroase
a primăvară

Primăvara, (1987), ulei pe pânză, 32X48 cm
colecția Gherasim S. Domide

Sărutul

În așternuturile umede
ale îmbrățișărilor noastre
uitând de însăși existența acestei lumi
Când mă săruți
Aluneci în liniștea lui Dumnezeu
În pacea de dincolo de extazul
ce ne absoarbe ca o noapte în care
stă să nască dimineața creației
ce începe
cu tine
cu mine

Și vântul și neaua și urmele pașilor tăi

Cu pielea lui catifelată vântul
Obrajii îți mângâia
și ți-i îmbujora
Zâmbetul tău devenea
misterios de tandru
Ființa blândă a unui fulg de nea
topindu-se pe fața ta
îmi părea
o dăruire de sine a unui
celest copilandru

Vântul te iubea
Cerul te îndrăgea
Cu ochii unui zeu hoinar
prin galaxiile
care în mine lumina
își odihneau
Vedeam cum
mi se alăturau
urmele pașilor tăi
cu clinchet de zurgălăi
îmi măsurau bătăile inimii

Dă-mi Doamne

Doamne

dă-mi puterea să mă înec în ochii ei
ca într-o zi liniștită de toamnă
și numai bătaia inimii ei să mă mai poată salva
și numai îmbrățișarea ei să mă mai poată aduce
la viață

Mi-e dor

de undele lacului în care vibra chipul ei
ca o floare de lotus crescând din sufletul meu

ca într-o poveste de dragoste ce nu se vrea ro-
tită

în ciuda pasiunii pentru *storytelling*
împărtășită

O clipă cu tine

Cea mai bună zi a mea
este cea în care pot să te întâlnesc
O clipă cu tine e cât toate visele mele
Cât toate cântecele
care m-au încântat vreodată
Viața mea netrecătoare
Clipa mea

Chipul meu

De câte ori intri în lumea mea
Simt că eu vin dintr-o altă lume
însetată de prezența ta

De câte ori stai goală
întinsă lângă mine
adormită ca apa liniștită a lacului
Te privesc abandonată
în visul de iubire tocmai împlinit

Dincolo de pielea întinsă
ca o capcană pentru toate trăirile
seduse de chemarea ta
Te simt cum te întredeschizi
ca o fereastră
ce lasă chipul meu
Înăuntru
să se întrevadă
sălbatic dansând în amurg

În dorul tău

În dorul tău
cuprinde-mă
Așa cum numai tu ști
să îmbrățișezi lumina la fereastră
să dai culoare viselor
când ca o himeră
când întrupată
de-a vieții bucurie

Lasă-mă
să mă mai nasc odată
din trupul tău
de noapte și de dimineață
precum de fiecare dată
firescul lasă
soarele să se întrevadă

Amurg, (1987), ulei pe pânză, 40X70 cm
colecția Liviu Păiuș

Te-am așteptat

Încă de la începuturile lumii
Te-am așteptat
Ca flacăra unei lumânări
să îndulcești
înruparea lumii de
vise și iluzii.

O, ceara miraculoasă
care în topirea ei
ne face să fim una!

O singură trecere.

Chemare

Nu îți abandona crucea
Fă din ea mai bine lemne de foc
Și hai să încălzim cu ele
Iubirea noastră

Caii albaștri dansând sub lună
Îi poți lăsa
Să te însemne cu potcoavele lor
de cântec și joc

Revărsându-se asupra mea
Cu lumina dulce
precum o bucățică de ciocolată
topindu-se în gura ta

Urmele tălpilor tale

Soarele curgând în tine
Ca într-un corp de lumină
pe care îl aștepta de multă vreme
să îl nască
În pântecul cerului
ce te oglindea în mine

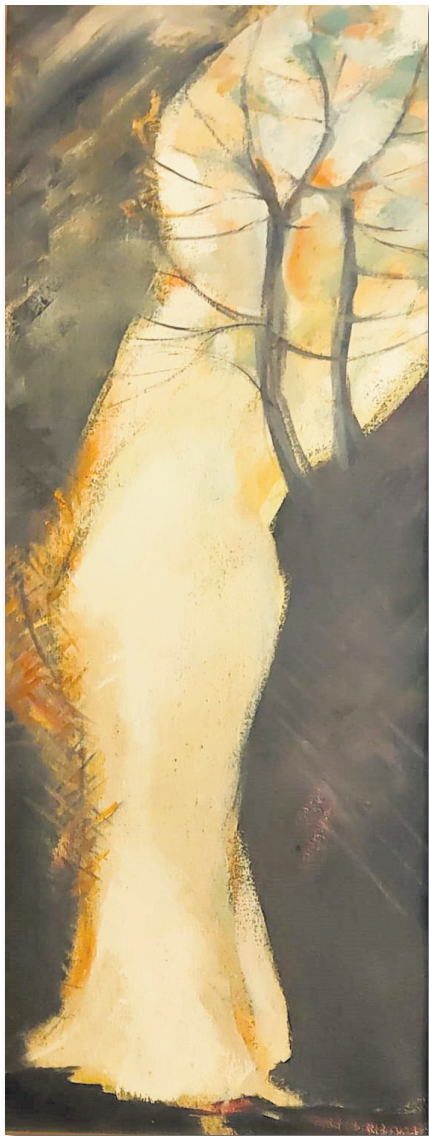
Și urmele tălpilor tale
legănate de vânt
pe nisip
Parcă destinate să intre
în toate manualele
de tehnici de seducție

Doamne, uite!
Ce frumos
îți măsoară pașii ei
veșnicia

Îmbrățișarea

Te-am îmbrățișat așa cum
altă dată câte un copac înlănțuiam
Și am simțit cum pentru prima oară
fiorul feminității vibra

Un dans cu pașii modelați de poezie
venind de pe-o insulă îndepărtată
avea pe nume să ne știe
în lumea de plăceri imaculată

Doamna Toamnă, (1992) ulei pe pânză, 35X110 cm
colecția Gherasim S. Domide

Cu trupul ei fierbinte

Pe trupul ei fierbinte
Îmi arde sufletul
De trupul meu mă dezbracă
precum coaja oului lăsând să iasă
la lumină albușul
ascunzișul pentru o taină și mai mare
solară în așteptarea sa de a fi descoperită

nu aveam păpuși matrioșka în copilărie
dar obișnuiam să mă joc
de-a eliberarea gălbenușului
de așternuturile succesive ale
acoperirii misterului său
cum astăzi nu mai îndrăznesc
să cercetez
straturile flăcării ascunse
ce arde sufletul meu
până devine în ascuns
una cu trupul său
una cu dorul meu

Ca un vis

La Hotelul Continental
În piscina cu apă geotermală
fierbinte ca flacăra chiparoșilor
vibrând în trupul tău
cu apa aburindă ca tine
rătăcită cu capul în nori
te-am visat cu ochii deschiși
uneori

Dacă ai fi așa cum te văd eu
ținându-te de mână
cu cerul și crucile cotidiene
te-aș visa în fiecare zi
a vieții mele

Rai și iad

Toți îmi ziceau că tu
Ca în poveștile cu androgini
ai fost creată din coasta mea
Ceea ce poate să însemne
un paradis sau un infern

Dar încă de la început
De când raiul și iadul sunt în mine
Te știu aici

Infernul este neputința de a simți
Iubirea celei de lângă tine

Femeia la 40 de ani

Nu știi când vei pleca învinsă
de dorințele tale legitime,
care mă vor întrista.
Sper că te voi avea prin preajmă
de-a lungul întregului tău
interval existențial.
Deși fiecare dintre noi știa,
de la început,
că va veni momentul când
tu vei avea nevoie de un bărbat
care să vină
ca un „păstor al ființei”,
care să intre în ritmul tău de femeie
aflată la vârsta la care
Este dornică să înflorească în casă,
dar mai ales înafara casei.

Noi știm
că ești tocmai în perioada în care
Femeia trebuie scoasă în lume,
precum razele soarelui
în fiecare dimineață,
trebuie purtată pretutindeni,
ca o pasăre călătoare,
trebuie încadrată ca un
ornament personal,
precum acul de la cravată.

Există o vreme în care
femeia dorește
să fie expusă ca un bibelou în vitrină
spre a fi admirată de toți,
cuprinsă cu privirea, dar și protejată
de atingerea erotomanilor
ce salivează în jurul său.
Ea trebuie să iasă la socializare,
nu pe rețele virtuale,
ci în contactul cotidian,
acolo unde totul
poate deveni epidermic,
unde totul se poate
transforma într-o îmbrățișare liberă,
unde lumea întreagă poate deveni
un sărut.

Tu ești lumea dorințelor tale.
Va veni o vreme când
o să simt că te-ai ofili,
că ai muri dacă ai fi condamnată
la drumul, plăcut de altfel,
al pendulărilor continue
între lacul iubirii noastre
și mansarda împlinirilor ei.
Pentru că tu întruchipezi
spusele poetului –
„leoaică tânără, iubirea”.

Îmbrățișare în vremea pandemiei

Îmbrățișează-mă înainte de plecare
Strânge-mă în brațe
cu patima soldatului
ce pleacă la război
Ca și cum ar fi ultima cuprindere
ce a mai rămas disponibilă
în rezerva de îmbrățișări a lumii

Vibrația ființei tale
ai putea să mi-o lași ca o amprentă
pe trupul meu ce te dorește atât de mult
ca pe o fărâmitură cu care
sufletul meu se împărtășește
pentru ultima oară

Lasă minții mele
amintirea tandrei tale apropieri
ca mărturie a arderii mele
în întunericul unei vieți
în care tu ai fost singura lumină

Nu lăsa vieții mele
spaima de a nu te putea regăsi
în fiecare apropiere a tinerilor care
își experimentează în parcuri
locuirea în același trup

în fiecare sărut al adolescenților
ce-și contopesc
buzele pe unde apucă,
de parcă numai ei ar mai fi
o singură lume

Candoarea iubirii mele
nu o îndepărta de la tine
lasă-mi îmbrățișarea ta
să o pot trece prin lume
ca și cum tu ai fi numai o îmbrățișare
în visul erotic
al unei lumi chemată la războiul
cu un dușman invizibil,
care pare că nu e aici
și nici nu va veni

Îmbrățișează-mă ca și cum
doar cei câțiva morți
și angoasa ce ne-a cuprins
justifică plecarea ta la război
războiul întregii lumi și al nimănui

Îmbrățișează-mă ca și cum ar fi
ultima îmbrățișare
ultima purificare
de dinainte de vindecarea
unei lumi în care
doar iubirea mai stă
în calea sinuciderii ei planificate

Mă simt curat, ca tine

De câte ori îmi spun cât te iubesc
mă simt curat din nou
ca o lacrimă a distanțării
ca o lacrimă a izolării

pustiul din noi s-a mutat pe străzi
ne amăgim că niciodată
nu ne va mai birui
ne-am învățat lecția și totul
altfel va fi

ieșirea din criza sanitară
mai credem naiv
că ne va mântui
ne va elibera de noi
de neputințele cu care ne-am obișnuit

totul va fi altfel ne spunem terapeutic
sperând că astfel ne și vindecăm
de noi
cel mai periculos virus cu care
am învățat să ne simțim acasă
oriunde am fi

de-atâta spălat pe mâini
și curățat suprafețe
de-atâta ascuns sub măști

ne vin idei crețe despre
cât de buni vom fi
despre cât de transparenți
vom deveni
sub presiunea vieții ca atare

nu ne vom mai permite să ne punem
masca banalității
am suferit prea mult ca să nu înțelegem
că sensul libertății ni s-a dat
nu ni s-a luat

deși știu că nu trebuie să mă îmbăt
cu iluzii
deși știu că lucrurile vor reveni
în vechiul lor făgaș
mă gândesc la ceea ce va fi
cu liniștea interioară dată
de puterea omului de a iubi
de a muri
de a învia din cenușa spulberată
a visurilor sale

mă simt de-acum atât de liber
să te iubesc
că nici o ipocrizie nu m-ar putea
murdări
mă simt curat ca lacrima în care
ne vom regăsi împreună
într-o zi
în fiecare zi

Corcodușii

Ce spectacol de alb
contrastând cu cenușiul vieții
ce revelare a luminii ascunsă
în sufletul anonim al lumii
ne oferă corcodușii
Ce încântare a florilor
mărunte
și delicate
precum noi uneori

Și ce mare nedreptate mai poate fi
modul în care percepem
ca orășeni rodul lor
Inutilitatea fructelor ajunse la maturitate
Căzând în nepăsarea generală
Deranjând cu zdrobirea lor
trotuarele din preajmă

Nici măcar oamenii nu par a fi
atât de irelevanți
în putreziciunea
Care îi răpune la împlinirea
intervalului vieții lor

Flori de mai, (1987), ulei pe pânză, 22X30 cm
colecția Gherasim S. Domide

Așteptare

În taina șoaptelor
hrănind prezența ta
Să-mi vii în preajmă
Să calci ușor
până la sfârșitul lumii
Să nu te audă viața
Să mă fure de lângă tine
Să nu te audă moartea
Să mi te ia de lângă mine

Seducătoare

Moartea ca o curgere de apă

Dedicată lui Andrei

Moartea
este o apă
ce se scurge
În mine
În tine
Și în celălalt

Moartea este
mereu veselă
Ca un copil
mergând la scăldat

Moartea

Moartea nu se aşază în patul tău
ca o târfă

Seducţia ei are ceva
atât de unic încât
Totul este ca un început
pregătit doar pentru tine
pentru a te minuna

Pare să-şi fi trăit
viaţa doar prin tine
de parcă nu ar fi iubit
până acum decât viaţa ta

Iubirea și viața și moartea

Moartea aleargă sălbatecă prin noi
E crucial s-o îmblânzim
s-o dresăm să țină pasul cu viața

Viața ca o curgere de apă
e singurul prieten
cu care o putem însoți
pe care i-l putem oferi

Două cuvinte îndrăgostite
cuprinzând armonia lumii
într-un sărut rostit
de-aceleași buze
obișnuite să poarte
vorba bună și vorba neună
cuvântul care iubește
și cuvântul care ucide

Moartea și viața
îmbrățișându-se în cuvinte
Un vis în care
se consumă iubirea secretă
ce ține în echilibru lumea

Maria și Eternitatea

Când suferința
te-a răpit
și te-a înstăpânit
peste locul unde
nu există nici durere
nici întristare

Am înțeles că
Eternitatea este
un animal hulpav
care ne devoră lăsându-se
îmblânzit cu iubirile noastre

o existență
pe care fiecare dintre noi
o trăim hrănind-o cu viețile noastre
fragmentare

Despre nemurire

Cu pași grațioși
s-a îndreptat spre mine moartea
ca într-un dans ritualic
de celebrare a vieții
de grație și de înfrumusețare

Era atât de nedumerită
Că încă mai cred că nu sunt
îndeajuns de pregătit
să beau licoarea eternității
Că după atâtea exerciții spirituale
încă mă las înrobit
de bucuria carnală
de a fi fericit
în îmbrățișarea vieții

Își acoperi cu vălurile negre
șoldul miraculos dezgolit
de dansul senzual al nemuririi

Apoi
lăsându-și seducția în mine
plecă surâzând mai departe
printre cireșii ce își scuturau floarea

Tu, bucuria mea

Murim câte puțin în fiecare zi
Așa ne învață viața și poeții
Filosofii ne mai salvează spunându-ne
că numai atunci când credem
că moartea e mai importantă decât viața
suntem într-o situație păguboasă
și spiritual și în registru medical

Doar eu cred că iubirea și moartea
sunt în echilibru
atât timp cât mai pot privi
ca într-o oglindă a sufletului lumii
în ochii tăi limpezi
ca toată bucuria vieții

Caii liberi, (1981), ulei pe carton, 45X55 cm
colecția Gherasim S. Domide

În moarte ca într-o mare iubire

Cu smerenie am să plec
din propria mea viață
când se va da semnalul
pentru marea întâlnire
Voi rămâne în tine moarte
ca într-o mare iubire
Nimic nu a fost mai măreț
decât discreția ta în existența mea
Poate doar ochii iubitei mele
care mă priveau
în candoare lor
ca pe bunul cel mai de preț

Inefabil

Și-am devenit
din ce în ce mai vizibil
Îndată ce părul tău
se scurgea ca o apă
mângâiată de soare
peste trupul meu

Ochii tăi izvorau o ploaie
blândă de vară
În care ardea și înflorea
lumea

Atunci am înțeles
inefabilul alegerii
cu care mă înconjura
Moartea

Neuitarea

„Va veni iubirea
și va avea ochii tăi
pe chipul tău își
va oglindi virtuozitatea”
Îi cânta poetul
despre care toți știau că
se încânta din când în când
privind ochi în ochi moartea

Ieșind împreună
din râul în care
își scăldau îmbrățișarea și neuitarea
i se părea că nimeni
nu-i mai recunoaște
cântecele altă dată cântate
de oameni, de păsări
de frunzele stârnind undele lacului
în coborârea lor
de stelele care îi bucurau noaptea

În tăcerea iubirii
cu un nou început
Singura care
n-a încetat să îi cânte clipele
a fost moartea

Amintiri
din Paradis

Prin Maramureș

Ca o poartă deschisă
mi se dezvăluie prezența ta
O rază de soare înlănțuindu-mă
Un rit de trecere
absorbindu-mă în infinit
Cu umărul răzimat de stâlpul cerului
am descoperit ce este dorul
cântarea și veselia
În bucuria ta am găsit acoperișul lumii
un orizont
crescut în mine
și deasupra mea
Ca o Poartă de Maramureș
ai cuprins
toată bogăția de timp și de eternitate
în ființa ta

Ruine în orașul adolescenței

În strălucirea orașului
Aflată-n ruină
Grea ca de plumb cade
în sufletul meu
Casa de Cultură a Sindicatelor
în care tinerețea
ne hrănea visurile literare
la Cenaclul Arta.
Treptele pe care urmele pașilor tăi
le făceau să vibreze de frumusețe
precum catapeteasma unui templu
Sunt azi sfărâmate și-n crăpăturilor lor
nu mai crește nici iarba.
O lacrimă scursă pe obrazul
amintirilor mele
Măsurând parcă un destin
care poate fi al meu sau al tuturor
prevestind parcă uitarea și moartea
Toate cad în nepăsarea
intereselor de-o clipă
neatente la nostalgii metafizice
și la însingurare.
Doar gândul meu fuge departe

Până în clipele în care
numai tu
Adolescenta nebună de-atâta iubire
molipsitor râdeai
cu toată veselia lumii

Amintiri cu o frumoasă fată

Valerian

Pruncul maramureșean
adus în lumină de
filosofie și poezie
Cu el am învățat
multiculturalismul și iubirea
deși de mult mă credeam
un maestru în practicarea lor
El cunoștea cel mai bine
mângâierea alterității
gustul vinului băut
la banchetele filosofice
stăpânea citirea semnelor
infinitului din noi
și de pe chipul celuilalt
ca într-o oglindă divină în care
fiecare ne-am reflectat
din vremea îndepărtată
Dar mai ales
știa ca nimeni altul
să o țină la piept
pe cea mai frumoasă fată

Oda horincii de Maramureș

Nu vei fi niciodată
un maramureșean adevărat
dacă nu îți place horinca,
prietenul meu mi-a spus.

M-a îngândurat
într-atât încât m-am întrebat:
ce mai rămâne
în mine
din Maramureș
fără micul pahar
cu elixirul zeilor pământești
darnici cu promisiunea extazului
și nemuririi?

Din lipsă de timp
nu am formulat un răspuns.
Dar mi-a sărit imediat în minte:

Cel puțin Gheorghe Pârja
cu iubirea sa pentru Nichita,

Copacii falnici ca niște femei
pe cât de vânjoase pe atât de drăgăstoase,
gata copii frumoși să nască

Și adolescența mea
ca un câine pe care îl alungi
și revine mereu credincios
acasă
cu aceeași voioșie netulburată

Poetul Necuvintelor, (1983), ulei pe carton, 35X65 cm,
colecția Gherasim S. Domide

Iubire pe internet

Și-a făcut un cadou la 30 de ani
A intrat pe piața românească,
Piața libertății devoratoare,
Cea mai primenită piață globală
de video-chat
Înflăcărându-i cu
atingeri digitale
pe cei ce nu aveau s-o atingă
niciodată
Ființe cuprinse
de neantul dorinței
într-un ritual
al venirii împreună
Mistuiți de mișcătoare umbre
de clar-obscur și de iluzii
Niciodată dragostea
nu s-a regăsit pe sine
mai adecvat situată
între real și virtual
ca în pasele energetice
trimise de ea
Un dar pentru toți
bărbații care au avut-o
fără să o aibă
Simțind în ei
cum râde în hohote
iubirea

Despre prietenie

Omul de poveste
Gherasim
Prietenul meu
care iubea toamna
și Valea Roșie din Baia Mare
O flacăra în care ard
energiile curate
ale Munților Rodnei
Însoțitorul legendarului Florea Gușă
în lupta cu himerele
cu iubirile imaginare
și cu uitarea

Prietenul
care mi-a amintit
că eram
o lacrimă de bucurie

Şana Tova U'Metuka

E vremea să repunem
sufletul cel curat
în mijlocul grădinii
mi-a spus prietenul meu
Lucian-Zeev
Este ca şi cum în sunetul şofarului
am ridică vălul
de pe dorinţa noastră
de a fi înscrşi în cartea vieţii
pe care oamenii o scriu
cu peniţa de iubire a
zeului creator
ca în prima zi
trăită mereu ca ziua creaţiei

E vremea să renaştem
grădina paradisului
în infinitul dinăuntrul nostru
Să ne bucurăm de surâsul rodiilor
Şi de dulceaţa binelui
din fântânile pline de miere
pe care le îngrijim în noi şi între noi

E vremea reîntoarcerii
umanităţii noastre

ca un dar către fiecare
dintre ființele deschise spre a o primi
Ca pe un cer gata
să le umple de albastru
să aducă soarele și ploaia
să stea de veghe cu toți luminătorii
în contemplarea și rugăciunea
bilanțului timpului neîndurător
pe care eternitatea îl face
bun și dulce

Reamintire

Mă vizitează uneori
Cei ajunși doar cenușă
și amintire
Ca în povestirile
prietenului Elie
care ne cuprind
într-o lecție de iubire
încă neînvățată de omenire

Cu tristețile și bucuriile lor
mă măsoară
amintindu-mi că nu voi trăi
nici una dintre clipele de acum
a doua oară
că totul zboară, că totul curge
doar amintirea rămâne
cu puterea neuitării
pe care la viață o aduce

Ca o mitologică pasăre renăscuți
le mai simt doar zborul
răsfoind paginile unei cărți
cu literele șterse de indiferență
În curgerea chipurilor
Focul iubirii mă aduce în existență

numele celor plecați murmurând
Îi plasez pe invizibile hărți
ale lumii mele interioare
într-o lumină mai bună și dulce
Prilej de revedere și de sărbătoare

Măgura, (nedatat), ulei pe carton, 35X51 cm
colecția Sandu Frunză

Despre arbori și cărți

Și nu uita cartea
mi-a spus
prietenul meu Moshe
gândind probabil
că a fost făcută din crengi tăiate
din Arborele Sefirot
De-atunci
îmbrățișez copacii
ca pe o soră, ca pe un frate
ca și cum ei ar putea
deschide în mine
cea din urmă carte

Urme pe cer

La mormântul lui Tudor Cățineanu

A mai trecut un an de moarte,
de viață și de eternitate
furișându-se printre frământările cotidiene.
Te mai aștept Maestre să ne povestești
cu duh dionisiac și în plăceri bahice
Cum se destramă
și se face ghem firul vieții
Ca dintr-un pulovăr croșetat
de mâna măiastră
ce a împletit cerul și stelele,
zilele și visele
Și ți-a lăsat ție sarcina de a ne da
construcțiile filosofice.

Filosoful amurgului iubirii,
Aurel Codoban,
în discursul său de comemorare,
te plasează mitic în simbolismul roman,
te înfrățește cu
fiorul dacic al existenței,
Tu, fiul de țăran ajuns
să țină în condeiul său echilibrul lumii,
taina neființei și prezenței,
Presărând cuvinte după chipul infinitului
desenat cu colb de neant.

Ca un copac golit de ramuri,
trupul meu stă umil
lângă mormântul tău
Și mă întreb cum e posibil
ca tu să stai la picioarele mele
în casa de marmură scumpă.
Dar poate casa și drumul,
atât de dragi ție, abia acum
capătă înțeles, abia acum
ne dezvăluie casa ca o fereastră
deschisă spre cer,
ca un loc de popas care taie în două
drumul ce are început, dar este nesfârșit,
Pe care ne este dat
să învățăm cu toții ritualul îngemănării
dintre viață și moarte.

Îmi imaginez cum te plimbi
cu Socrate și Iisus prin grădina
cea cu timp și fără de timp
exersând ironia filosofică și
reflexivitatea credinței.
Mă uit în jur la cei care te-au iubit
Și parcă toți au intrat în mintea mea
și ascultă elocința ta.
Cimitirul „Sfântul Lazăr” pare gol și trist,
deși de-atâta dragoste
nu a mai fost plin niciodată.

Să fie înflorit și împodobit așteaptă
de vorbele tale înmugurind
în noi, în cântece și în rugăciune.
Iar în sufletul meu un corn de argint
a început luminos să răsunе.

Însoțindu-l pe poet în urcușul său

*„Sfatul meu: nu ezitați, urcați până veți vedea
că puteți zbura pe... aripile poeziei...”*

George Vulturescu

Trecutul meu prea romantic
sentimental prea dulceag
venea parcă dintr-un secol prea îndepărtat
greu de reinventat
Credeam că nu mai pot trăi
nici în real, nici în virtual, nici în vis
decât eliberându-mă de trecut
inclusiv de vulnerabilitatea poeziei
Păream încorsetat în luminișul ei deschis

Până când în al vieții mecanic tumult
toate porțile au amuțit deschise zădărnicii
Darurile date de Dumnezeu
de parcă aş fi fost atins de a îngerului aripă
toate mi-au fost luate într-o clipă
măsurată cu lingurița de licoare
amară a veșniciei

Înaintam pe Golgota într-o ultimă încercare
Când a apărut și poetul care urca
treptele spre templul altui zeu

Aparent fără să mă bage în seamă
dar înconjurând-mă cu noblețea lui
O picătură de cer revărsată în sufletul meu

În războiul cu mine însumi
Cuvintele m-au invadat fără număr
Au învins cu duhul lor însângerat
cu fiorul lor albastru
Atunci trecutul m-a ajuns din urmă
m-a bătut prietenește pe umăr
și m-a redat vieții mele
de orice traumă eliberat
în freamătul poeziei înveșmântat

Coșmarul

Din când în când
poetul Constantin Cubleșan
îmi amintește de imaginea de poveste cu
pantoful pierdut în iarba din parc
de fata cu părul albastru

Cum ieri
Te-am căutat și nu am găsit decât
lenjeria ta intimă
uitată în tufele de *forsythia*
Azi nu am mai sărit gardul
coșmarurilor ce te iau de lângă mine

Ivirea ta

Cerneala curge
Peste pleoapele închise să ascundă
privirea pusă să germineze
în pământul de lumină
spre a aduce mai apoi bucurie divină
Peste buzele uscate de dorință
Peste sâni și peste coapse
dezvăluindu-se în noapte
Și peste genunchii însoțind
ale îngerilor șoapte
Și așa mai departe
peste tot ce ne apropie sau ne desparte
Ca în cele din urmă
Tot ceea ce rămâne să fie
ivirea ta firavă
poezie

Angoasă

Mă întreb ce-ar fi să te cuprind
dezgolită de metafore
doar în puritatea prezenței tale
Ca în poezia de dragoste
a poetului dezvrăjitor
Horia Gârbea

Și simt cum apele se despart
în bătaia aripilor unui înger
Și parcă mi se face frică

De arcanele neștiute
ale simplului fapt de a fi
lângă mine

De cerurile revărsate în tine
și neexplorate de filosoful
care mă însoțește prin lume
ca un poet pribeag
ca bătaia de aripă a fluturelui
resimțită precum o vibrație a iubirii
la nu știu care capăt de lume

Poeta

Un clinchet de cristal
mângâind tăcerea universului era
Încât îmi venea greu să înțeleg
Când mănâncă și când mai bea apă,
Când spală hainele copiilor
Și când încălzește patul soțului
Când stă de vorbă cu cei tineri
Și când îi însuflețește cu bunătatea ei
pe cei vulnerabili

O vedeam mai degrabă
Însoțindu-se cu Luna
Soarele se mândrea că îi era frate
Cerul îi purta zâmbetul uneori
candid ca o ploaie caldă de vară
alteori ca un curcubeu

De la întruparea Evei
până mai ieri
puține ființe
au dat măsura frumuseții lumii
creată după chipul ei

Devoratoarele cuvinte

Cuvintele de început
niște urme lăsate
de gura unui vampir
care își degustă victima
cu dragoste
Sângele tău
curgându-i pe la colțul gurii
amintind de trandafirii
ce întârzie să înflorească

Cuvintele
care îți taie respirația
în prima declarație de dragoste
lăsând urme pe cer
ca o stea căzătoare
anunțând spectaculos
stingerea unei inimi
însetată de prea multă
dorință neconsumată

Cuvintele
care aprind imaginația
absorbindu-te în necunoscutul
ființei care crește lângă tine
un copac cu rădăcinile în cer
cuprinzându-te și învăluindu-te

cu crengile lui roditoare
nelăsându-te să vezi
cât de raționale și surâzătoare
sunt ființele de pe pământ

Cuvintele de început
Cuvintele care îți taie respirația
Cuvintele care aprind imaginația
Cuvintele ce te devoră mut

În lanurile
de lumină

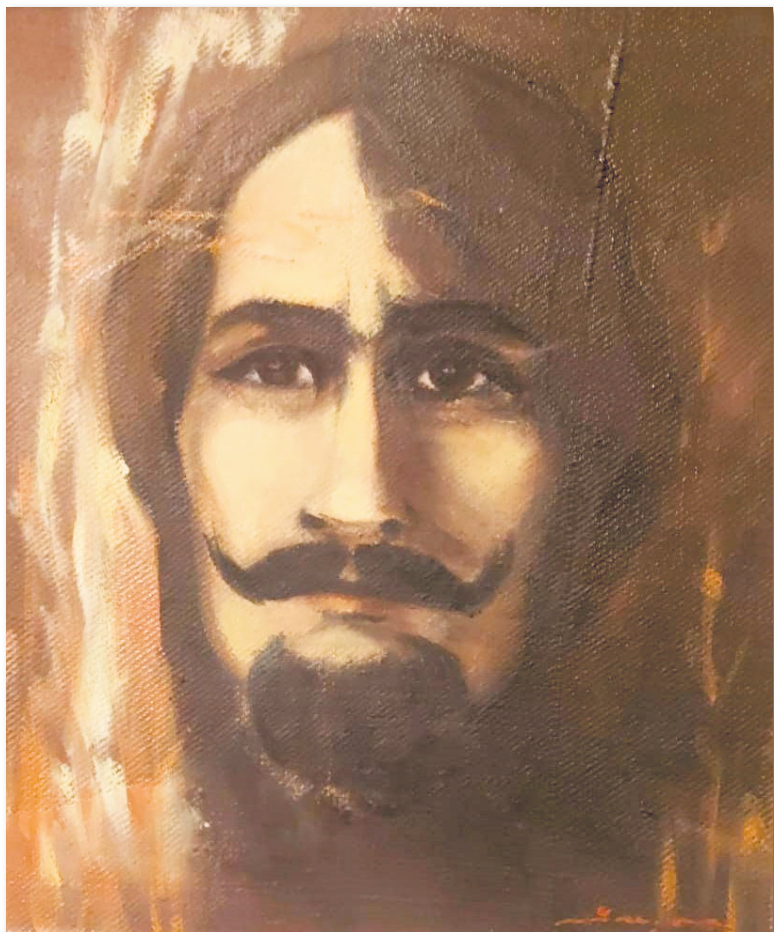
Măgura

Anii s-au scurs pe neașteptate
Doar ea pare neschimbată vibrând
pe consacratele strune de piatră
Măgura ca o inimă ce bate
pentru a ne aminti
că pictorul ei preferat e încă printre noi
chiar dacă zeul cel bun
a decis să îl ia la plimbare prin grădina
căutărilor noastre neîmplinite în
lumea apusă

Măgura vibrând de viață
sub copitele cailor
pictați de Florea Gușă
ca o cupolă ascunzând lumea
ca o taină subterană
ce duce spre tărâmul celor din povești

Măgura cu iarba rară și scundă
în care exersam cu prietenii
lupta corp la corp
ne întreceam în alergare
spre repere cu semnificații bizare
și cu săgeți meșteșugite din draniță
vânam mistrețul din poveste
în ținuturi despre care se zvonea
că erau imaginare

Iar între timp eu ca un copil
iubit de zei și de muze
o așteptam pe fata cea mai dragă
în mine și în întreaga lume
Iubirea s-o dezvăluie
Când ca un mugure
Când ca un fluture

Autoportret, (1987), ulei pe pânză, 35 X40 cm
colecția Liviu Păiuș

Adolescenții și iubirea

O rană mereu deschisă
în trupul meu de lumină
sângerând
cu stropi de întuneric
ce hrănesc gurile norilor
veniți la cină în taină
de cântare lină

Ei iubeau Luna
și îmi era greu să mă iau
la întrecere cu ea
Pe ei Luna îi iubea
și îmi era greu
să mă iau la întrecere
cu ea

Mângâiere paternă

Din când în când îmi pare
Că tristețea nu te mai lasă
Să ajungi la malul de dincolo
de candidele suferințe
care măsoară tinerețea
cu stele ei căzătoare
cu picături de întuneric roditoare

Să te mângâi patern aș vrea
așa cum Tatăl pe Adam
l-a mângâiat cu iubirea
Să nu îi fie prea mare suferința
când chiar de dragul lui
i-a creat din coasta-i smulsă
pe cea care avea să îi amintească
în toate clipele însoțirii sale
fericirea

Fiică a tainei și a bucuriei
de a trăi te-aș vrea
În cântec de zurgălăi
să-ți scrii povestea iubirilor
senin lăsate în urmă
dimineața
ca pe un înger
când încă dormea

Pe un covor zburător să cobori
în lumina creației
semănată în tine
Să uiți că ai fi putut fi
doar tristețea ta

Murmur

Un cântec de dragoste
purta vocea ei
călătorind prin munții și prin văile,
peste brazii și peste
freamătul izvoarelor îngânând
zeii ce umpleau de culoare
peisajul interior

Însoțită de vibrația vesel-melancolică
a chitarei era
vocea ei
care dezvăluia că

sărutul este o rostire a sufletului
care a înflorit într-un trup

o întoarcere a mâinii
ce modelează lutul
este orice mângâiere

o respirație ultimă este
orice dor
care își caută menirea

vocea ei
ca un murmur
al vieții fără de sfârșit

Tânărul și trandafirii

Trandafirii au spini

îi spunea tatăl

Tânărului care uneori sta de veghe

gândind cu drag în marginea grădinii

Dar el în ascunsul său alerga bezmetic

Îmbrățișând tufele de trandafiri de parcă

ar fi fost predestinat să hrănească

cu rănilor sale cu sângele său discret

închegându-se sub piele

zeii năstrușnici ai clipelor fugare

Cel mai iubit dintre fii

Nu credeai că vei învăța
iubirea vreodată
Nu vedeai cum iarna te-a dăruit lumii

Spre bucuria blocurilor din orașul
împodobit
cu o zăpadă de așteptări și de vise

Spre germinarea copacilor
ce te așteptau
să înmugurească

Spre a fi cel mai iubit dintre fii
cu însingurările tale și cu veselia ta
de băiețandru alergând prin lanul
de cântece duioase

Nu credeai că vei învăța
să iubești vreodată
Cufundat în existența
arcanizată în filosofie
Și nu îmi amintesc de ce
copacii plângeau la ceas de toamnă
iar tânăra cu ulcior pe umăr
își purta șoldurile unduioasă

Atâtea vorbe aveam de ne spus
Până când pe cărările noastre
a început să crească iarba
Și eu miroseam a pământ
Până când din stele s-a scurs lumina
pentru ultima dată
pe casa cea fără de casă

Până când o mână invizibilă
ți-a luat inima
Și a pus-o pe altarul
întrebărilor fără răspuns ca ochii
unei candide fete
ce s-a lăsat uitată

Precum poetul, nu credeai

Vârstele ei

Când eram copil credeam
Că doar iubirea mea poate
mângâia tot ce doare
În trupul senzual al vieții
care aieva mi se descoperea
în nuditatea sa

Când eram prea tânăr
mi se părea că
Sufletul meu înveșmântat
în corpul de carne și de dor
al iubirii
era chemat să măsoare
bătăile inimii
unei lumi ce se dezbrăca
de cel din urmă vâl
cu care o înrobea
imaginația mea

Când maturitatea m-a ajuns
din urmă sau m-a ridicat la
pieptul ei, nu mi-e îndeajuns de clar,
mi s-a ivit credința
că iubirea este al libertății
hotar între doi
ca un cer scuturându-și stelele
în amfora ce se naște
între noi

Fotografia

Gherasim

Prietenul meu neîmblânzit
de trecerea timpului îmi trimite
Fotografia copilului
care mă purta prin lume
în vremuri de demult
ca o candelă în care
ardea tămâie cu mirosuri îmbietoare

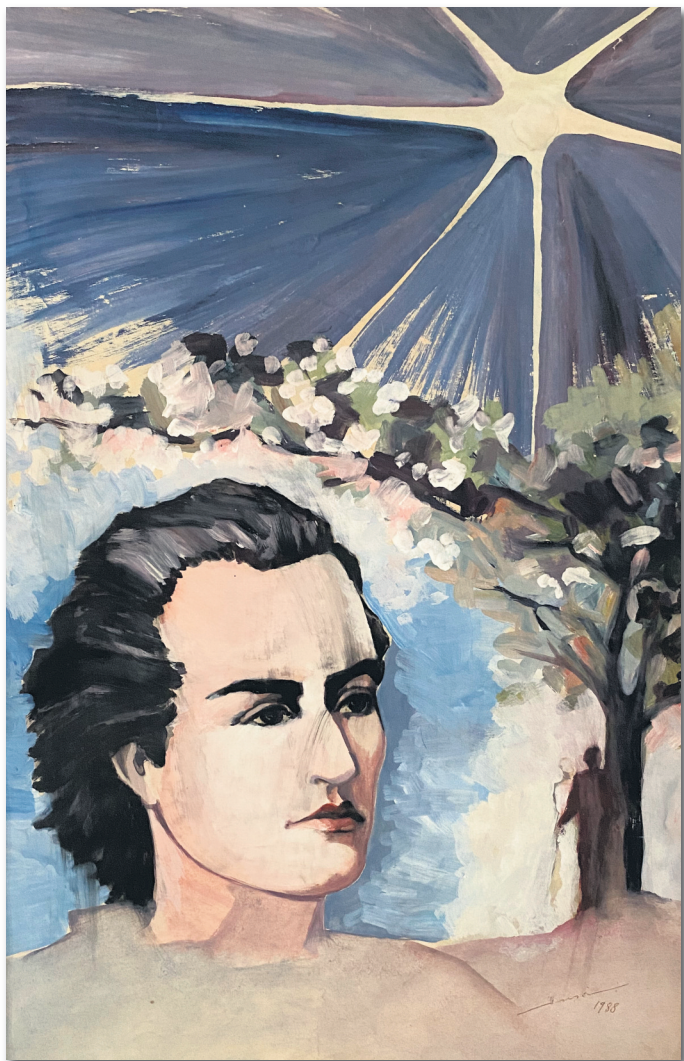
Un abis la fel de greu precum moartea
mă desparte de el
O rană deschisă îmi pare
bucuria lui oglindită în sufletul meu

Nici eu nici Dumnezeu n-am găsit răspuns
la niciuna dintre întrebările lui
Mi-e atât de străin în exaltările
care-l duceau când în rai când în infern
Chiar dacă alergarea lui în lanurile de flori
crescute până la brâu mă fascinează
ca un mânz sălbatic galopând
în iubirea unui zeu

Stângăcia iubirilor lui mă mai bântuie
rareori
În registrul diurn
al inexplicabilelor candori
Stăm uneori la o distanță potrivită
pentru rostiri de taină
pentru a ne putea umple reciproc
paharele cu vin
el toarnă mai mult, eu mai puțin
îmi aduce aminte de fata cea fără de chip
ce lua mereu înfățișarea versurilor în care
el își cânta iubirea coborâtă din cer

Cu toate acestea
Poate de teamă, poate de însingurare
nu-l mai pot întâlni nici cu voluptatea
trăirilor aduse în prezent
nici cu nostalgii

În cerul poeziei să zburde
alături de muze și de zei
vreau să-l ascund
Dar îl mai păstrez o vreme aici
de dragul iubirii investite în el
de părinții mei

Eminescul lui Sandu, (1988), ulei pe carton, 58X38 cm
colecția Sandu Frunză

Cu fratele mai mare

Pe Măgura ce ne urca
foarte aproape de cer
Purtam războaie adevărate
Cu pistoale de plastic,
cu arcuri desprinse din tufe de alun
și încordate cu ață groasă de cânepă
Cu blugii tăi verzi
însemnați cu stele de la Hollywood
pe buzunare
Am fost mândru când i-am primit
Și i-am lăsat la rîndul meu moștenire
cu convingerea că deja
am ajuns și eu mare

Munca și depărtarea
s-au interpus între noi
în viața care este numai una
tu ai rămas mereu
fratele din poveștile
ținute în viață
de eroi

Sora mea

Ca frate mai mare
mă luminam să o văd
ca pe un înger vesel
cu aripile ascunse
în candoare

Deprinzând cu Florea Gușă
să deseneze
frumusețea trecătoare
a lumii

Învățând de la brazi
că eternitatea
nu a plecat niciodată
de aici

Dar mai ales mă încânta
uneori
îmblânzind
Caii sălbatici zâmbind la lună

Fericirea numită mama

Fericirea poartă numele tău
Ascuns în cântări de sărbătoare
purtate de copii de la o casă la alta
ca într-un ritual al renașterilor viitoare
trecând dintr-o viață în alta

Fericirea are chipul tău
Tu ai îmblânzit iarna cu un farmec personal
făcând din iubire un fapt cotidian
ne-ai renăscut între pământesc și astral

Fericirea înseamnă duhul tău
Un templu al regăsirii între noi
Un locaș al spiritului Crăciunului
ce sărbătorește ogindindu-se în noi
Cu puterea Tatălui, a Fiului și a Duhului.

Tatăl

Mă contraria afirmația lui repetată că
Mamele noastre vin din ființă,
Tatăl vine din necunoscut și incertitudine.

Pentru că îl iubeam,
Am încercat să înțeleg
în felul meu spusele lui
Gândindu-mă la tatăl meu,
ca la un prilej de împlinire și de îndoială,
mai temeinică decât
îndoiala și întrebările filosofilor mei
Și am început să îmi amintesc
cum în copilărie
îmi doream să mă însoțească
frățietatea lui Isus
Fiu al cerului mă doream
și uneori Tatăl ceresc îmi confirma
prin bucuria celor pe care îi întâlneam
că e gata să mă adopte ca fiu al său

Doar foarte târziu
După moartea tatălui meu cel blând și bun
am înțeles că dorul de el
seamănă atât de mult
cu dorul meu de Dumnezeu din copilărie,
cu așteptarea răbdătoare a fratelui Iisus
și a Tatălui venind la mine

Am înțeles că în fiecare tată
este prezent Tatăl ceresc cu darul lui
ce așteaptă la viață să iasă

De atunci am început
să simt prezența tatălui meu
de fiecare dată când îmi doream
În modul în care soarele
își așeza așternutul în amurg
Îi recunoșteam sclipirile din ochi
când apăreau stelele
Iar dimineața învățam că tata
mă însoțește în fiecare zi în care
îl rog să fie prezent

Așa se întâmpla că el venea cu bucurie la
banchetele în care vinul ne celebra pe noi
ca pe niște zei
Că era nelipsit din jocurile de-a
iubirea și moartea la nașterile și nunțile
apropiaților mei

Și în așteptarea la pândă în codru
a iubirilor mele,
ea, așteptarea,
avea uneori chipul tatălui meu
iubit de Dumnezeu
și de mine

iar într-o zi
am început să râd și să plâng de bucurie
că adunam atâtea certitudini
cu privire la tatăl meu

Mă întorc la tine tată

Mă întorc la tine tatăl meu cel bun
În blânda seară de Crăciun
Să-ți mângâi rana, până la os
Cu bucuria colindelor vestind pe Hristos

Mă întorc la tine tată în seara de-ajun
Mi-a mai rămas un singur drum
Drumul crucii de sus în jos
Cu plânsetul mamei murmurând luminos

Mă întorc acasă o lumânare sub nuc
Cu arderea mea să-ți aduc
Drumul crucii de jos în sus
Tu ești ieslea în care se naște Isus

Colind

Poartă-mă în colindul tău
Poartă-mă-n sărbătoare
Poartă-mă în cântecul tău
În iubirea ta mare

Poartă-mă în colindul tău
Cheamă-mă în inima ta
Chip iubit al lui Dumnezeu
Luminând crucea mea

Poartă-mă în sărbătoare
Ca două suflete ninse
Să dăm iar lumii culoare
Împodobind-o cu vise

Poartă-mă în cântecul tău
Fiul cel sfânt să se nască
În prea iubit trupul tău
Să mi se dăruiască

Uneori

Uneori,
ca un bun soldat stai de pază
și nu lași nici o cale
de a pătrunde în lumea iubirii tale
alteori, stai îngenunchiată și legi cu sfială
șireturile bocancilor soldatului rănit
în lupta cu tine,
cu iubirea ta și cu iubirea mea

dansul crengilor înfiorate de vânt
de tine îmi vorbește uneori,
cântecele de dragoste
pe care mă obligă vecinul
să le ascult împreună cu el
mă aduc mai aproape de tăcerea ta,
alteori

Uneori,
ferestrele însuflețite ale vecinilor
mă privesc cu nedumerire
neînțelegând de ce mă uit pribeag
spre drumul pe care ai uitat să vii
ca într-o așteptare ce nu mai apare
ca o speranță închisă în
cutia mitologică a vieții
ca o deschizătură

în Țesătura ascunsă a lumii
prin care oricine privește
înmărmurește sau moare de spaimă

Alteori,
rătăcesc în penumbra existenței de parcă
numai moartea ne mai găsește scăparea
în zborul fără de încetare al așteptării tale
în evadarea din întunericul absenței tale
la fel de chinuitoare ca finitudinea umană
ca umbra unei inimi desenată dimineața
pe oglinda din baie

Uneori,
nici ropotul cailor
ce mă ferecea atât de mult
nici glasul îngerilor
ce îmi vorbeau despre tine
nici zborul dorinței
ce mă ridica arzător din cenușă
nu mai pot să-mi ducă gândul în preajma ta
să-mi dea inspirația prezenței tale
să îmi dea puterea de a ieși
din închisoarea trupului meu
care m-a cuprins ca într-o lacrimă
ce nu mai știe nimic despre bucurie

Alteori,
pur și simplu îmi vine dor de tine

Călătorie, (1983), tehnică mixtă, carton, 30x40 cm
colecția Gherasim S. Domide

Despre autor

Sandu Frunză este filosof și eseist. Alături de un număr semnificativ de articole și cărți academice, a publicat volume de eseuri precum *Dumnezeu și Holocaustul la Elie Wiesel. O etică a responsabilității* (Contemporanul, 2010); *Între moartea politicii și moartea lui Dumnezeu. Eseuri despre literatură, religie și politică*, (Eikon, 2017); *Publicitatea construiește realitatea. Eseu despre ființa umană, religie și publicitate în societatea de consum* (Eikon, 2023); *Căutarea autenticității în era digitală. Eseuri despre poezie, filosofie și spiritualitate* (Eikon, 2023).

A debutat cu poezie în 2023 cu volumul *Iubirea ca un vis infinit dăruit unei clipe* (Eikon, 2023). Este autorul volumului de versuri *Dulcea mea toamnă* (Neuma, 2024).

Mai multe informații despre publicațiile sale și despre receptarea scrierilor sale se pot găsi pe pagina sa personală <https://sandufrunza.ro>

Despre ilustrator

Pictorul și poetul **Florea Gușă** (9 Februarie 1956 – 27 Iulie 1997) a fost unul dintre personajele care l-au fascinat pe Sandu Frunză în copilărie. Florea Gușă a fost elev la Școala Generală din Rodna-Veche, a urmat Liceul de Artă din Baia Mare (1970-1975). A fost profesor de desen la Școlile din Ilva Mare, Sângeorz-Băi și Rodna. A creat o adevărată școală de pictură la „Clubul elevilor” din Rodna, Bistrița-Năsăud, bucurând sufletele copiilor cărora le-a fost magistru. A avut expoziții de pictură și grafică la Rodna, Sângeorz-Băi, Năsăud, Bistrița, Târgu Mureș, Târgu Lăpuș, Baia Mare. Tablouri din creația artistului plastic Florea Gușă se află expuse la Muzeul Etnografic și al Mineritului din Rodna și în alte colecții particulare de artă.

Repere bibliografice: Ana Berengea, Ionela-Maria Berengea (coordonatoare), *Florea Gușă. Pictor și poet*, Cluj-Napoca: Editura Napoca Star, 2021. Antologia îngrijită de sora și nepoata pictorului cuprinde poezie și grafică de Florea Gușă, cu fotocopii ale unor manuscrise ale poetului și o serie de texte de evocare semnate de cei care i-au apreciat opera.

Cuprins

DANSÂND ÎN AMURG

Ia-mă iubire	7
Miracolul Corcodușului	8
Sărutul	11
Și vântul și neaua și urmele pașilor tăi	12
Dă-mi Doamne	13
O clipă cu tine	14
Chipul meu	15
În dorul tău	16
Te-am așteptat	19
Chemare	20
Urmele tălpilor tale	21
Îmbrățișarea	22
Cu trupul ei fierbinte	25
Ca un vis	26
Rai și iad	27
Femeia la 40 de ani	28
Îmbrățișare în vremea pandemiei	30
Mă simt curat, ca tine	32
Corcodușii	34
Așteptare	37

SEDUCĂTOAREA

Moartea ca o curgere de apă	41
Moartea	42
Iubirea și viața și moartea	43
Maria și Eternitatea	44
Despre nemurire	45
Tu, bucuria mea	46
În moarte ca într-o mare iubire	49
Inefabil	50
Neuitarea	51

AMINTIRI DIN PARADIS

Prin Maramureș	55
Ruine în orașul adolescenței	56
Amintiri cu o frumoasă fată	58
Oda horincii de Maramureș	59
Iubire pe internet	63
Despre prietenie	64
Șana Tova U'Metuka	65
Reamintire	67
Despre arbori și cărți	71

URME PE CER

La mormântul lui Tudor Cățineanu	75
Însoțindu-l pe poet în urcușul său	78
Coșmarul	80

Ivirea ta	81
Angoasă	82
Poeta	83
Devoratoarele cuvinte	84

ÎN LANURILE DE LUMINĂ

Măgura	89
Adolescenții și iubirea	93
Mângâiere paternă	94
Murmur	96
Tânărul și trandafirii	97
Cel mai iubit dintre fii	98
Vârstele ei	100
Fotografia	101
Cu fratele mai mare	105
Sora mea	106
Fericirea numită mama	107
Tatăl	108
Mă întorc la tine tată	111
Colind	112
Uneori	113
<i>Despre autor</i>	117
<i>Despre ilustrator</i>	118

Sandu Frunză, mai cunoscut cititorilor pentru studiile sale filosofice, se află cu prezentul volum, *Nostalgii*, la al treilea volum de versuri. Scrie versuri cu un entuziasm neașteptat, alternând visul neo-romantic cu iubirea pasională, totală. Cele mai multe versuri păstrează această ardență erotică, prin care lumea i se descoperă mai bogată în sensuri și secrete. O aură de început mirabil plutește deasupra lucrurilor. „Lumina ascunsă în sufletul anonim al lumii” răsplătește căutările sale poetice generoase.

ADRIAN POPESCU

Reinventându-se mereu, **Sandu Frunză** apare ca un trubadur modern, oferindu-ne propria sa Cântare a Cântărilor. Profesorul de filosofie, reținut în manifestări și discret în viața privată, a amânat debutul poetic până la anii maturității depline, când era pregătit să-și dezvăluie și o altă latură a personalității sale. O lume existențială, a trăirilor personale. Un poet sensibil, interiorizat, matur, dar cu o tinerețe spirituală, dublat de filosof și de o experiență culturală vastă.

În poeziile sale, sentimentele sunt trăite cu o paletă impresionantă de manifestări, dezvăluite cu sinceritate, cu o deosebită forță expresivă. Poemele au note imnice și solemnitate religioasă. Sunt un zbor al sufletului spre împlinirea totală prin iubire. Iubita are origine cosmică, este visată, dorită cu ardore, așteptată, e unică, miracol și lumină în existența lui. Totul pendulează între sacru și profan, până la finitudine.

De la jumătatea volumului se deschid ferestre spre o cunoaștere mai largă a personalității poetului. Poezii la fel de sensibile, evocări nostalgice de locuri și oameni dragi care au lăsat urme adânci în inima sa. Impresionante sunt poemele închinat familiei. Poezii de suflet, izbutite artistic și conceptual, având la bază tot iubirea și neuitarea, trăsături exclusiv umane, rediate prin cuvinte binecuvântate. Căci la început a fost Cuvântul!

RODICA DRAGOMIR

